

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Ranum Statsseminarium

i

Undervisningsaaret 1902—1903.

Aarsberetning i Juni 1903.

Viborg.

F. V. Bachmanns Bogtrykkeri.

1903.

Ranum Statsseminarium

i

Undervisningsaaet 1902 — 1903.

Aarsberetning i Juni 1903.

Viborg.

F. V. Bachmanns Bogtrykkeri.

1903.

I. Eksamen 1902.

Til Afgangseksamen indstilledes ældste Klassen 19 Elever, af hvilke 2 (*K. P. Jensen [Kruse]* og *N. Nielsen [Hougaard]*) fik Gennemsnitskarakteren $ug \div$, 1 mg+, 4 mg, 8 mg $\div$ 3 g+ og 1 g.

Til 1. Del indstilledes anden Klassen 22 Elever, af hvilke 4 (*J. J. S. Gandrup*, *K. K. Kortsen*, *H. Nielsen* og *A. Noesgaard*) fik Gennemsnitskarakteren $ug \div$, 4 mg+, 5 mg, 4 mg $\div$, 1 g+ og 3 g. 1 bestod ikke.

De enkelte Karakterer ses af omstaaende Oversigt.

A. Afgang

Eksaminandernes Navne.	Fødselsdag og Fødested.	Specia						
		Gymnastik.	Sang og Musik.	Tegning.	Skrivning.	Regning.	Matematik.	Naturfære.
1. Bjerggaard, Niels Christian Nielsen	⁴ / ₂ 1881. Østerbølle.	ug÷	ug÷	mg	mg+	mg÷	mg+	g+
2. Hansen, Marinus	⁹ / ₉ 1879. Hjerk.	ug÷	»	mg+	mg÷	ug÷	mg	mg
3. Jensen (Damsgaard), Christen Olesen	¹⁴ / ₂ 1881. Damsgaard.	ug÷	mg+	mg+	mg÷	ug÷	ug÷	mg
4. Jensen, Jens Peter	²⁸ / ₂ 1877. Oudrup.	mg+	ug÷	ug÷	mg	g+	ug÷	ug
5. Jensen, Karl Peter	²³ / ₁ 1881. Pederstrup.	ug	ug÷	ug	mg	ug÷	ug	ug
6. Jensen, Poul Andreas	²⁹ / ₃ 1880. Junget.	ug÷	ug÷	ug	mg+	ug	ug	ug
7. Kjeldsen, Peder Christian ...	¹² / ₃ 1873. Vorning.	mg	»	mg	mg÷	ug÷	ug÷	mg
8. Knudsen, Carl Martin	³⁰ / ₈ 1881. Kornum.	g+	»	mg+	mg÷	ug÷	ug	ug
9. Knudsen, Viktor	²⁴ / ₅ 1881. Tinning.	mg+	»	mg÷	g	mg÷	ug÷	ug
10. Kristensen, Ole Kristian	⁹ / ₃ 1876. Thorum.	mg+	g÷	mg÷	mg	mg	mg+	mg
11. Larsen (Holmsgaard), Lars Jensen	¹¹ / ₉ 1871. Pandrup.	mg	g	mg+	mg÷	mg+	mg+	mg
12. Løth, Jesper Christian Pedersen	¹⁸ / ₆ 1880. Terpet.	mg÷	»	ug÷	mg÷	mg	ug÷	ug
13. Myrup, Gunnar	²¹ / ₅ 1880. Klim.	mg+	mg+	mg	mg÷	tg+	g+	mg
14. Nielsen, Jens Søren Christian	²³ / ₄ 1873. Gjøltrup.	mg	g	g	mg÷	mg	mg÷	mg
15. Nielsen (Hougaard), Niels...	³¹ / ₇ 1871. Godrum.	ug÷	g+	ug÷	ug÷	ug	ug	ug
16. Pedersen, Johan Martinus...	²⁰ / ₆ 1880. Lemb.	ug	»	mg+	mg	mg+	ug	ug
17. Poulsen, Jens Christian	²² / ₁₂ 1878. Hyllebjerg.	ug÷	mg	g	g	mg÷	ug÷	ug
18. Rosenkilde, Henrik Marinus.	⁶ / ₇ 1879. Borup.	mg+	mg+	mg	ug÷	mg	ug÷	mg
19. Tophøj, Christen Lauritzen .	⁶ / ₂ 1881. Terpet.	mg+	ug	ug÷	g	mg+	ug	ug

ksamen 1901.

Eksamens karakterer.									I alt Points.	Hovedkarakter.	Kan Eksaminanden forestaa			
Naturhistorie.	Geograf.	Historie	Skriftlig Dansk.	Mundtlig Dansk.	Religion (regnes dobbelt).	Opdragelses- og Undervisningslaere.	Praktisk Skoleger- ning (regnes dobb.).	Form og Orden.			Gymnastik- undervisning?	Skolesang?	Kirkesang?	Orgelspil?
mg ÷	mg +	g ÷	mg	mg	mg ÷	g ÷	mg	mg +	118	mg ÷	Ja	Ja	Ja	Nej
ug	mg	mg	g +	g +	mg ÷	g	mg	mg	114 ¹ / ₃	mg ÷	Ja	Nej	Nej	Nej
mg	g +	mg +	mg ÷	g +	mg ÷	g ÷	g +	mg	117 ² / ₃	mg ÷	Ja	Ja	Ja	Ja
ug	mg	mg ÷	mg ÷	mg	mg	g +	mg +	mg	127	mg	Ja	Ja	Ja	Nej
ug	mg +	ug	mg ÷	ug	mg +	mg ÷	ug ÷	mg +	135 ² / ₃	ug ÷	Ja	Ja	Ja	Ja
ug	ug ÷	ug ÷	mg	mg +	ug ÷	g +	mg	mg +	134 ² / ₃	mg +	Ja	Ja	Ja	Ja
mg +	ug ÷	mg	mg ÷	mg	mg	g ÷	mg	mg	117	mg ÷	Ja	Nej	Nej	Nej
ug	ug ÷	g +	mg ÷	g +	mg ÷	g +	g	mg	108	mg ÷	Ja	Nej	Nej	Nej
mg ÷	ug	ug ÷	mg +	mg +	mg	mg ÷	mg ÷	mg ÷	116 ¹ / ₃	mg ÷	Ja	Nej	Nej	Nej
ug	g	g ÷	g +	g +	g +	g	g	mg ÷	106 ¹ / ₃	g +	Ja	Ja	Nej	Nej
mg ÷	mg ÷	mg	g +	mg	mg ÷	mg ÷	g +	mg ÷	118	mg ÷	Ja	Ja	Nej	Nej
mg	ug ÷	ug	mg ÷	ug ÷	mg +	g	mg	mg +	120 ¹ / ₃	mg	Ja	Nej	Nej	Nej
mg +	g ÷	g +	mg ÷	g	g	mg ÷	mg	mg	105 ¹ / ₃	g +	Ja	Ja	Ja	Nej
g ÷	g ÷	g	g +	g ÷	g	g	g +	mg ÷	93 ¹ / ₃	g	Ja	Ja	Nej	Nej
ug	ug	ug	mg +	ug	ug ÷	ug ÷	mg	ug ÷	136 ² / ₃	ug ÷	Ja	Ja	Nej	Nej
mg ÷	mg +	g	g +	mg	g +	mg ÷	mg ÷	mg	115 ² / ₃	mg ÷	Ja	Nej	Nej	Nej
ug	g +	ug ÷	mg	mg +	mg	ug ÷	mg	mg ÷	124	mg	Ja	Ja	Ja	Nej
mg	g +	g	mg ÷	g	mg ÷	g +	mg	mg	106 ² / ₃	g +	Ja	Ja	Ja	Nej
ug	mg	mg	mg ÷	mg +	mg ÷	mg	g +	mg	124 ² / ₃	mg	Ja	Ja	Ja	Ja

B. Eksamens I Del 1902.

6

Navn.	Afsluttede Fag.							Ikke afsluttede Fag		
	Geografi.	Regning.	Matematik.	Fysik.	Naturhist.	Tegning.	Skrivning.	Gennemsnits-karakter.	Bibelhist. og Bibelforklar.	Dansk, mdtl.
1. Andersen, Lars Peter	mg+	mg+	ug-	ug-	ug-	mg-	g+	mg	mg	ug-
2. Dahl, Martin Pedersen	mg+	mg+	mg+	mg-	ug	mg+	mg	mg+	mg-	mg
3. Dissing, Niels Mark	mg+	mg+	ug	mg+	mg+	mg+	mg	mg+	g+	ug-
4. Gandrup, Jens Johannes Sørensen	mg+	ug-	ug	ug	ug	ug	mg-	ug-	mg	ug-
5. Jensen (Buje), Bertel	mg-	ug-	mg	g+	mg+	g-	mg	mg-	g+	mg
6. Jensen, Frederik Søren Thisted	g	mg+	ug-	mg	mg+	mg	ug-	mg-	mg+	mg-
7. Jensen, Jens	g	mg+	mg	g+	g+	g+	mg	mg-	mg+	g+
8. Jensen, Laurids Kristian	mg+	ug-	mg-	mg-	mg	g	g	mg-	mg	mg+
9. Jørgensen, Peder Christopher Albert	g	g	g	g	mg-	mg-	mg	g	g	g-
10. Kortsen, Kort Kristian	ug-	ug-	ug	ug	ug	mg-	mg+	ug-	ug-	ug
11. Kristiansen, Kristian	mg	g	g	g	g	g	mg	g	g-	mg-
12. Kristjansen, Magnus Morten	g-	g+	mg	g	g	g	mg	g	mg-	mg-
13. Kristoffersen, Niels Kristian	mg-	mg+	mg+	ug-	ug-	mg-	mg-	mg	mg+	ug-
14. Madsen, Mads Marinus	mg	ug	ug	g	ug	mg	mg	mg+	mg	mg+
15. Mogensen, Mogens Carl	mg	mg+	mg+	mg+	ug	mg-	mg	mg	mg+	g+
16. Nielsen, Hans	ug-	ug-	ug	ug	ug	mg-	ug	ug-	ug-	mg+
17. Noesgaard, Axel	mg+	ug-	ug	mg	ug	mg	ug-	ug-	ug-	ug
18. Pedersen, Holger	mg-	mg	mg	mg	mg+	mg+	mg	mg	g	g
19. Poulsen (Bach), Jens Christian	g+	mg+	mg+	mg+	mg	mg	mg	mg+	mg-	mg
20. Thomsen, Anders Christian	g	mg	mg+	mg+	mg	mg+	ug-	mg	mg	g
21. Yde, Peter	ug	ug	ug-	mg+	mg+	mg-	mg-	mg+	mg	mg+

II. Eleverne.

Undervisningsaaret begyndte med 68 Elever og slutter med 62, idet 4 Elever i Aarets Løb gik over til anden Virksomhed og 2 blev syge, saa de foreløbig maatte opgive Læsningen.

Elevantallet er fordelt saaledes:

21 i ældste Klasse,

15 i mellemste do.

26 i yngste do.

III Klasse.

1. *Lars Peter Andersen*, Suldrup, Aalborg A., f. 81.
2. *Martin Pedersen Dahl*, Blære, Aalborg A., f. 78.
3. *Niels Mark Dissing*, Bjørnstrup, Hjørring A., f. 81.
4. *Jens Johannes Sørensen Gandrup*, Aggersund, Hjørring A., f. 82.
5. *Bertel Jensen (Buje)*, Rødhus, Hjørring A., f. 78.
6. *Frederik Søren Thisted Jensen*, Gram, Aarhus A., f. 82.
7. *Jens Jensen*, Vrinders, Randers A., f. 76.
8. *Lavrids Christian Jensen*, Vilsted, Aalborg A., f. 79.
9. *Peder Christopher Albert Jørgensen*, Kortrup, Maribo A., f. 82.
10. *Kort Kristian Kortsen*, Hesselbjerg, Thisted A., f. 82.
11. *Kristian Kristiansen*, Sønder Lem, Viborg A., f. 82.
12. *Magnus Morten Kristjansen*, Havlykke, Maribo A., f. 80.
13. *Niels Kristian Kristoffersen*, Store Binderup, Aalborg A., f. 82.
14. *Mads Marinus Madsen*, Oudrup, Aalborg A., f. 81.
15. *Mogens Carl Mogensen*, Skive, Viborg A., f. 78.

16. *Hans Nielsen*, Øsløs, Hjørring A., f. 82.
17. *Axel Noesgaard*, Vemb, Ringkøbing A., f. 80.
18. *Holger Pedersen*, Lyby, Viborg A., f. 80.
19. *Jens Christian Poulsen (Bach)*, Ranum, Aalborg A., f. 81.
20. *Anders Christian Thomsen*, Nørtved, Hjørring A., f. 78.
21. *Peter Yde*, Hundborg, Thisted A., f. 82.

II Klasse.

1. *Laurids Nielsen Badstue*, Vestervig, Thisted A., f. 82.
2. *Jacob Bastholm*, Uggerby, Hjørring A., f. 83.
3. *Ansgar Valdemar Jepsen Bredal*, Terndrup, Randers A., f. 79.
4. *Hans Peter Christensen*, Haubro, Aalborg A., f. 83.
5. *Niels Mark Dissing*, Harridslev, Hjørring A., f. 79.
6. *Jens Liingaard Gregersen*, Farsø, Aalborg A., f. 83.
7. *Barthol Marinus Hornemann*, Øland, Aalborg A., f. 83.
8. *Carl Adolph Hvorslev*, Rind, Viborg A., f. 80.
9. *Carl Ibsen*, Nørre Omme, Ringkøbing A., f. 81.
10. *Thorvald Jacobsen*, Skørbæk, Aalborg A., f. 81.
11. *Anton Sofus Jensen*, Sønder Onsild, Randers A., f. 83.
12. *Knud Andersen Knudsen*, Sønderholm, Aalborg A., f. 83.
13. *Mogens Peter Larsen*, Aaby, Aalborg A., f. 79.
14. *Michael Martinussen*, Udby, Randers A., f. 81.
15. *Immanuel Mikkelsen*, Møborg, Ringkøbing A., f. 82.

I Klasse.

1. *Christen Møldrup Christensen*, Tostrup, Viborg A., f. 79.
2. *Frederik Christensen*, Redsted, Thisted A., f. 76.
3. *Niels Christian Frederiksen*, Gravlev, Aalborg A., f. 80.
4. *Frode Annæus Færgeman*, Nibe, Aalborg A., f. 84.

5. *Hans Christian Hansen*, Røjbæk, Ringkøbing A., f. 84.
6. *Ole Hansen Gjevnøe*, Gevnø, Præstø A., f. 77.
7. *Jens Christian Jakobsen*, Trilom, Viborg A., f. 83.
8. *Christian Johannes Jensen*, Østerbølle, Viborg A., f. 83.
9. *Jens Brix Olesen Jensen*, Vilsted, Aalborg A., f. 82.
10. *Rasmus Sofus Jensen*, Selkær, Randers A., f. 82.
11. *Peder Kristian Knudsen*, Sønderholm, Aalborg A., f. 79.
12. *Poul Poulsen Krogsgaard*, Erslev, Thisted A., f. 79.
13. *Anders Marinus Theodor Kirstejn Larsen*, Sønderholm, Aalborg A., f. 83.
14. *Lauritz Anton Larsen*, Hersom, Viborg A., f. 83.
15. *Lars Dybdal Larsen*, Stagstrup, Thisted A., f. 84.
16. *Mikkel Kristian Mikkelsen*, Hvidbjerg, Thisted A., f. 84.
17. *Niels Kristian Nielsen (Kyø)*, Vilsted, Aalborg A., f. 77.
18. *Hans Swanholm Pedersen*, Sebber, Aalborg A., f. 82.
19. *Kay Petersen*, Odder, Aarhus A., f. 84.
20. *Marius Christian Rye Petersen*, Horsens, Aarhus A., f. 84.
21. *Simon Frederik Simonsen (Oudrup)*, Vilsted, Aalborg A., f. 84.
22. *Frederik Kristian Sørensen*, Spjellerup, Sorø A., f. 84.
23. *Kristen Sørensen Vestergaard*, Vust, Thisted A., f. 82.
24. *Thomas Otto Vestergaard*, Hassing, Thisted A., f. 84.
25. *Niels Vilsen*, Lund, Thisted A., f. 84.
26. *Holger Østergaard*, Munkholm, Aalborg A., f. 82.

Elevernes Hjemstavn:

Aalborg	Amt	. . . . .	21
Thisted	—	. . . . .	10
Viborg	—	. . . . .	8
Hjørring	—	. . . . .	7
Randers	—	. . . . .	5

Ringkøbing Amt	4
Aarhus —	3
Maribo —	2
Præstø —	1
Sorø —	1

Faderens Stilling:

Gaardmænd	24
Husmænd	13
Lærere	14
Haandværkere	5
Andre Stillinger	6

Elevernes Alder (det fyldte Aar 1. Juni 1903) i de forskellige Klasser:

	I.	II.	III.	I alt.
18 Aar	5	»	» =	5
19 —	8	2	» =	10
20 —	3	6	4 =	13
21 —	3	2	6 =	11
22 —	»	2	3 =	5
23 —	4	1	3 =	8
24 —	»	2	1 =	3
25 —	2	»	3 =	5
27 —	1	»	1 =	2

Elererne bor uden for Seminariet i Ranum By, hvor et vel møbleret Værelse med Brændsel faas for 60—75 Kr. aarlig. For fuld Kost gives i Almindelighed 280 Kr. aarlig. Nogle lever dog billigere, saaledes de, der holder sig selv med tør Kost (Middagsmad 42 Øre).

For Undervisning betales 40 Kr. aarlig. Lærersøner betaler intet. Trængende Elever kan faa Nedsættelse til det halve.

Til Understøttelse for trængende Elever paa Ranum Seminarium har der i Aar været bevilget 4000 Kr.

Efter Indstilling af Seminariet fordelte Ministeriet dette Beløb saaledes:

2000 Kr. til ældste Klasse:

1 fik	200 Kr.
4 —	hver 150 —
12 —	— 100 —

1100 Kr. til mellemste Klasse:

4 fik	hver 150 Kr.
5 —	— 100 —

900 Kr. til yngste Klasse:

9 fik	hver 100 Kr.
-------	--------------

I alt fik saaledes 35 Elever Statsunderstøttelse.

III. Seminariets Lærere samt Fag- og Timefordelingen.

Blandt Seminariets Lærerpersonele skete der ved Sommerferien 1902 den Forandring, at Gymnastiklærer, Sergeant N. P. Pedersen blev afløst af Gymnastiklærer, cand. phil. J. Videbæk. Dette Personskifte er tillige et Systemskifte. Hidindtil har militære Gymnastiklærere, som skiftede hvert 3. Aar, ledet Gymnastikken ved Seminariet og Seminarieskolen. Efter Indførelsen af det pædagogiske Gymnastiksystem (Haandbogen af 1899) kunde denne Ordning imidlertid ikke opretholdes, da Hæren ikke kunde skaffe Lærere, der var kyndige i Skolegymnastik, og Seminariet under de forandrede Forhold ikke kunde være tjent med det idelige Personskifte.

Sergent *N. P. Pedersen*, hvis Tjenestetid paa Ansøgning fra Seminariet blev forlænget til $3\frac{1}{4}$ Aar, blev saaledes Seminariets sidste militære Gymnastiklærer. Han havde efter sin Ansættelse ved Seminariet med stor Flid sat sig ind i Skolegymnastikken og førte med ualmindelig Dygtighed Seminariets Gymnastikundervisning igennem den vanskelige Overgangsperiode, hvorunder der samtidig maatte undervises baade i den gamle og i den ny Gymnastik. Seminariet bringer ham herved en Tak for hans dygtige og samvittighedsfulde Arbejde. Den 1. August 1902 vendte han tilbage til sin Afdeling i Viborg.

Den 26. Juni 1902 konstituerede Ministeriet Gymnastiklærer, cand. phil. *Jens Videbæk* som Gymnastiklærer ved Ranum Seminarium foreløbig paa 2 Aar fra 1. September 1902 at regne. Gymnastiklærer *J. Videbæk* er født den 18. Marts 1875, blev Student 1898, cand. phil. 1899 og tog Gymnastiklærereksamen 1900 med Gennemsnitskarakteren ug

Fagfordelingen:

1. Forstanderen, Pastor *P. Taaning*: Religion (Tros-lære og Bibelforklaring), Pædagogik, praktiske og skriftlige Øvelser (18 Timer).
2. Lærer *P. P. Smitt*: Sang og Musik samt Regning i II. Kl. (30 Timer).
3. Lærer *P. Ryge-Nielsen*: Historie, Geografi, Bibelhistorie, Kirkehistorie, Skrivning og praktiske Øvelser (23 Timer).
4. Lærer *C. M. C. Kvolsgaard*: Dansk, skriftlige og praktiske Øvelser (22 Timer).
5. Lærer *J. Jeppesen*: Matematik, Fysik, Naturhistorie, Tegning og skriftlige Øvelser (28 Timer).

6. Gymnastiklærer *J. Videbæk*: Gymnastik og Fysiologi samt Regning i I. Kl. (20 Timer).
7. Førstelærer ved Byskolen *Kr. Bro* har med Bistand af Andenlæreren 2 Timer daglig vejledet Eleverne i praktisk Skolegerning.

Musikundervisningen begynder daglig Kl. 3 og fortsættes til Kl. 6 eller 7. Af de 21 ugentlige Timer er 17 anvendte til Violinspil, 4 til Orgelspil.

2 Elever af ældste Klasse (L. C. Jensen og M. C. Mogensen) og 1 af II Kl. (C. A. Hvorslev) har ikke deltaget i Sang- og Musikundervisningen.

I Orgelspil er undervist 2 af III, 4 af II og ved Skoleaarets Slutning 7 af I Klasse.

De skriftlige Øvelser har fundet Sted Mandag og Torsdag Eftermiddag Kl. 3—5. Disse Timer er ikke medregnede i følgende Tabel.

Oversigt over Timefordelingen.

Fag.	I Kl.	II Kl.	III Kl.
Gymnastik	3	3	4
Sang	2	2	2
Tegning	2	3	1
Skrivning	2	1	
Regning	3	3	
Matematik	4	4	
Fysik	3	3	
Naturhistorie	3	3	
Geografi	2	2	
Historie	3	2	3 (4)
Dansk	5	5	7
Religion } Bibel- og Kirkehistorie	2	3	2
} Bibelforkl., Troslære	2	2	4
Pædagogik		1	4 (5)
Fysiologi			1

Uden for Undervisningstiden er en Del Elever bleven undervist i Tysk af Hr. *Kvolsgaard*.

IV. Undervisningen, Lærebøgerne m. m.

Undervisningsaaret begyndte d. 1. September 1902. Undervisningen, der vedvarer til 20. Juni 1903, omfatter følgende Fag:

1. Gymnastik.

I Klasse. Væsentlig praktisk Gymnastik. Enkelte Timer er anvendte til Kommandoøvelser.

II Klasse. 1 Time hver anden Uge er anvendt til Teori, Resten til praktisk Gymnastik.

III Klasse. 2 à 3 Timer ugentlig anvendes til praktisk Gymnastik, 1 til Fysiologi og 1 til Teori.

I alle Klasser er nogle af Gymnastiktimerne anvendte til Undervisning i Boldspil.

5 Dage om Ugen har 2 Elever ad Gangen været tilstede ved Børneskolens Gymnastiktimer, hvor de har haft Lejlighed til at kommandere og undervise i Gymnastik.

Foruden Gymnastikhaandbogen bruges: Poul la Cour: Menneskelegemets Bygning, samt K. A. Knudsens Bøger: Grundsætninger for Gymnastikundervisning og Øvelselære.

2. Sang og Musik.

Sang.

I Kl. Træffeøvelser er sungne, og foruden Node-

tavlen er dertil benyttet Ernsts en- og tostemmige Træffeøvelser Pag. 1—40. Skalaer i Dur og Mol med indtil 3 Fortegn er øvede. Berggreens Koraler fra 1—120 og 50 Sange efter »Den danske Skoles Sangbog« er sungne. En Del Melodier efter Berggreen er øvede med to Stemmer.

II Kl. Alle Berggreens Melodier og Sangene Nr. 40—100 i »Den danske Skoles Sangbog« er øvede. Der er fortsat med Træffeøvelser og Skalaer.

III Kl. Det hele Pensum, der kræves, af Melodier, Sange og Skalaer er indøvet og repeteret. Til Node-læsning er bl. a. benyttet Ernst: En- og tostemmige Træffeøvelser. Korsvarene er øvede. Teorien er gennemgaaet efter Sannes »Musiklærens Begyndelsesgrunde« ved H. Tofte.

Musik.

Violin. Toftes og Schrøders Violinskoler er benyttede. Skalaer, Koraler og Sange er indøvede.

Orgel. Steensens Orgelskole, Præludier af Attrup og Lundgreen er benyttede. Berggreens Koraler samt en Del af Barnekows Melodier er indøvede. Modulation er indøvet.

3. Tegning.

I Kl. Dels Tegning efter Andersens Vægtavler, 3. Række, dels Tegning efter Klodser.

II. Kl. Tegning efter Klodser og Brugsgenstande.

III. Kl. Kridttegning.

4. Skrivning.

I Kl. De latinske Bogstaver er indøvede baade enkeltvis og i Sammenskrift efter Overintendant Jørgensens System. Haandskriftsøvelser efter samme System.

II Kl. Fortsat Øvelse i Skrivning med latinske

Bogstaver og i Haandskrift. Tillige øvet de gotiske Bogstaver baade enkeltvis og i Sammenskrift. Nogen Øvelse i Haandskrift.

5. Regning.

I Kl. Bertelsens Regnebog § 1—12 er gennemgaaet tilligemed en Del tilsvarende Opgaver andetsteds fra. Hovedregning efter V. Petersen og Georg Vogel-Jørgensen: Opgaver i mundtlig Regning § 1.

II Kl. Opgaverne i § 13—15 i Bertelsens Regnebog samt en hel Del lignende Opgaver — hovedsagelig fra Skolelærereksamen — er regnede. Efter V. Petersens og Vogel-Jørgensens »Mundtlig Regning« er største Delen af Opgaverne i § 3—4 gennemgaaede.

6. Matematik.

I Kl. Fr. Johansens og Jul. Petersens Aritmetik. Jul. Petersens Geometri til den retvinklede Trekant.

II Kl. Jul. Petersens Aritmetik II og Geometri fra den retvinklede Trekant. Dernæst Repetition af det hele til Eksamen fordrede Penum.

Hver Uge har Eleverne i begge Klasser haft skriftlige Opgaver til Udarbejdelse enten hjemme eller paa Seminariet.

7. Fysik.

I Kl. Karl Schmidts Lærebog er anvendt. Indledning, draabeflydende og luftformige Legemers Ligevægt, molekulære Kræfter, Varme, Magnetisme og Elektricitet er gennemgaaet.

II Kl. Ligevægtslære, Bevægelseslære, Lyd og Lys.

Hele Bogen repeteret. Fremstillingen har stadig været ledsaget af Forsøg ved Hjælp af den fysiske Samlings Apparater. Enkelte Afsnit er behandlede adskilligt mere udførligt, end Lærebogen gør det.

8. Naturhistorie.

I Kl. Zoologi: Boas's Lærebog. Menneskets Bygning (med mange Tilføjelser), Hvirveldyrene. Botanik: Vaupells Planterigets Naturhistorie ved Grønlund: Plantens Form. Øvelse i Plantebestemmelse.

II Kl. Zoologi: Fiskene, Leddyrene, Ormene, Bløddyrene og Straaledyrene. Hele Bogen er repeteret. Botanik: Planternes Anatomi, Fysiologi og Systematik.

Hver Klasse har, naar Aarstiden og Vejret har gjort det muligt, haft en Ekskursion hver Uge, hvorved mange af de fundne Planter er bestemte ved Hjælp af Rostrups Flora.

9. Geografi.

I Kl. Læst Danmark efter Thy og Dahlbergs Danmarks Geografi, det øvrige Europa efter Dahlbergs større Lærebog i Geografien.

II Kl. Læst de fire fremmede Verdensdele og den almindelige Del af Geografien efter samme Lærebog.

Dahlbergs større Atlas har hovedsagelig været benyttet og til Danmark mest A. Rasmussens Kort over Danmark. I Juni Maaned repeteret enkelte Afsnit.

10. Historie.

Blochs Lærebog i Verdenshistorien I—II for Realskoler samt Tillæg dertil har i Verdenshistorien dannet Grundlag for Undervisningen, dog er enkelte Afsnit

gennemgaaede efter Blochs Lærebog i Verdenshistorien for de lærde Skoler. I Nordens Historie er Johan Ottosens Lærebog benyttet.

I Kl. Danmarks Historie indtil 1375; Norges og Sveriges Historie til 1000; Verdenshistorie: Oltid og Middelalder til Frankrig og England. Saavel den nordiske som den græsk-romerske Mytologi er kort gennemgaaet med henholdsvis Sigurd Müllers og H. Bierings Bøger som Grundlag.

II Kl. Nordens Historie fra 1157 til 1720. Verdenshistorie: Middelalderen fra Hohenstaufferne og den nyere Tid til 1660.

III Kl. Nordens Historie fra 1660 og ud, Verdenshistorien ligesaa.

Som Hjælpebidler ved Undervisningen i Historie har hovedsagelig hidtil været benyttet: Erslev og Rosendal: Historisk Atlas og Jørgensen samt Hertel: Oversigtstabeller.

11. Dansk.

a. Stil.

Der er i hver Klasse skrevet et Stykke Diktat hver tredie Uge og en Stil hver Uge, de fleste af Stilene hjemme

b. Grammatik og Analyse.

I Kl. Schneekloths Sproglære S. 1—56 er læst og delvis repereret samt indøvet ved Analyse.

II. Kl. Hele Schneekloths Sproglære er dels gennemgaaet, dels repereret. 2 Timer om Ugen anvendes til Analyse.

c. Litteraturkendskab.

I alle tre Klasser er der ved Oplæsning efter Borchsenius og Winkel Horns danske Læsebog, Flors og

Sigurd Müllers Haandbøger samt en Del af Litteraturens Hovedværker givet Eleverne Kendskab til et Udvalg af den danske Litteratur. I øverste Klasse er tillige Litteraturhistorien gennemgaaet efter F. Rønnings »Den danske Litteraturs Historie i Grundrids« og Chr. Dorphs »Udsigt over Digterterne«.

12. Religion.

I Kl. Bibelhistorie: Hele det gamle Testaments Historie efter Greensteens Udgave af Ludvig Chr. Müllers Bibelhistorie.

Bibelforklaring: Talerne i Mat. Evang., 1 Mosebog Kap. 1—3, Ps. 22.

Kirkehistorie: Oltid og Middelalder indtil Munkevæsenet efter Fr. Nielsens Ledetraad i Kirkens Historie.

II Kl. Bibelhistorie: Gennemgaaet N. Test. Historie.

Bibelforklaring: Ps. 22, Jes. 1—12 og Johannes' Evangelium.

Kirkehistorie: Middelalderen fra Munkevæsenet og den nyere Tid til Romerkirken i Frankrig, efter Fr. Nielsens Ledetraad i Kirkens Historie.

III Kl. Den kristelige Tros- og Sædelære er gennemgaaet i Foredrag og Samtaler. Rørdam: Den kristelige Lære er benyttet. 9 Stile.

Bibelforklaring: Romerbrevet.

Kirkehistorie: Fra Romerkirken i Frankrig og ud. De hellige Skrifers Oprindelse. Gudstjenesten. Kirkeaaet.

13. Pædagogik.

III Kl. Opdragelses- og Undervisningslære er gennemgaaet i Foredrag og Samtaler. 8 Stile.

II Kl. Sjælelære (Forestillings- og Følelseslivet).

Bøger: Kromann: »Grundtræk af Sjælelæren«, Wilkens: »Grundtræk af Pædagogikken«, Heegaard: »Opdragelseslære«, Ottosen: »Vor Folkeskoles Oprindelse«.

14. Praktisk Skolegerning.

Elevernes Uddannelse i praktisk Skolegerning foregaar dels i Ranum Byskole, dels paa Seminariet.

I Ranum Byskole har III Klasses Elever haft Lejlighed til:

1. i Aarets første Halvdel skiftevis at overvære Undervisningen i Skolens forskellige Klasser for at lære Skolens Ordning og Undervisningens Gang at kende,
2. samlede at paahøre Undervisningen i enkelte Timer,
3. at øve sig i efter Forberedelse at gennemgaa med Børnene bestemte Opgaver, hentede fra Skolens forskellige Fag.

Paa Seminariet har de samme Elever 1) under Seminarielærernes Vejledning øvet sig i at undervise mindre Hold Børn i de forskellige Fag, 2) under Seminarielærer *Jeppesens* Vejledning øvet sig i Kridttegning og 3) under Forstanderens Vejledning skrevet 8 Dispositioner.

V. Forskellige Meddelelser.

Paa Seminariet er der i Aarets Løb holdt offentlige Foredrag af Højskoleforstander *Salling*, Sognepræst

Bruun, Højskoleforstander, Dr. *Nørregaard*, Højskoleforstander *Lindbæk*, Højskoleforstander *Rosendal*, Sognepræst *B. Barfod* og Højskoleforstander *H. Begtrup*.

Den 22.—27. September 1902 blev der afholdt et Gymnastikkursus for Omegnens Lærere ved Cand. *Videbæk*.

Udtog af Regnskabet
for 1902—1903.

Indtægt. . . . . 23,941 Kr. 73 Ø.

Udgift:

Lønninger	13,377	Kr. 74 Ø.
Honorarer	4,280	— 13 —
Pensioner	805	— 79 —
Bibliotek og vidensk. Samlinger	809	— 93 —
Bygningers Vedligeholdelse	499	— 63 —
Inventariets do.	341	— 19 —
Brændsel og Belysning	499	— 64 —
Skatter og Afgifter	72	— 51 —
Forskellige Udgifter	669	— 98 —
Livsforsikringsanstalten	1,122	— 26 —

I alt Udgift . . . . . 22,478 Kr. 80 Ø.

Den fysiske Samling

er forøget med: 1 Milliampèremeter og 1 Voltmeter.

Den naturhistoriske Samling

er forøget med: Menneskeskelet, Pindsvin, Brun Rotte, Kentisk Terne, Minervas Ugle, Gærdesmutte, Sumpmejsse, Munkefugl, Havesanger, Rødblisset Rørhøne, Æskulapslange; endvidere et Marsvinskelet, som er præpareret og skænket Skolen af Hr. Lærer *A. Hansen*, Ranum.

Hr. pensioneret Lærer *Johannes Nielsen*, Randrup, har skænket Seminariet:

- 1) en geologisk Samling, bestaaende af henved 200 Numre,
- 2) en Samling mikroskopiske botaniske og zoologiske Præparater samt
- 3) en Samling Spritpræparater, særlig af Krybdyr og Padder.

Seminarieret benytter sig herved af Lejligheden til at bringe Hr. Nielsen en varm Tak for dette smukke Udslag af hans Interesse for Skolen.

Undervisningen i Gymnastik blev den 14. Oktober 1902 inspiceret af Gymnastikinspektøren, Hr. Oberst *Ramsing*. Og den 9. December s. A. inspicerede Sanginspektøren, Hr. Professor *Nebelong* Undervisningen i Sang og Musik.

VI. Eksamen 1903.

Til denne indstilledes samtlige Elever af II og III Klasse henholdsvis til Eksamens 1. og 2. Del. Den skriftlige Del af denne Eksamen, hvis mundtlige Del sluttes den 25. Juli, blev afholdt paa Seminarieret den 1—5. Maj. Som ledende Tilsynsmand ved denne Prøve fungerede Sognepræst *Søe-Pedersen*, Ranum; de øvrige Tilsynsmænd var Lærer *Schmidt*, Dværgetved, Lærer *Lavridsen*, Vilsted, Lærer *Olsen*, Malle og Sognepræst *Boas*, Vilsted. De forelagte Opgaver var:

a. Til Eksamens anden Del.

1. Religion. (4 Timer). At udvikle Sakramenternes Betydning for Kristenlivet.

2. Dansk Stil. (4 Timer). Grundene til og Følgerne af den i vore Dage almindelige Forøgelse af Bybefolkningen og Aftagen af Landbefolkningen.

3. Pædagogik. (4 Timer). Hvorvidt bør man billige de forskellige moderne Bestræbelser for at gøre Skolen til i ringere Grad en Lektieskole og i højere Grad en Karakteruddannelsesanstalt end hidtil?

4. Disposition. (4 Timer). Klimaets Indflydelse paa Menneskenes Kultur og Levevis.

5. Gymnastik. (2 Timer). Der skal dannes en Øvelsesrække til en Gymnastiktime paa ca. 50 Minutter for en Klasse paa 30 Drengene i Alderen 12—14 Aar.

Skolen har ikke Gymnastiklokale, men en Gymnastikplads 50 Al. lang, 30 Al. bred og forsynet med følgende Redskaber:

1 Klavrestel med 2 Klavretov, 2 Klavrestænger, 1 Trapez, 1 Sæt Ringe og 1 Stige (ikke Rudestige).

1 Enkeltbom; 7 $\frac{1}{2}$ Al. lang, 1 Springstel, 2 Svingtov, 15 Hoppetov og 1 Trækketov. Opstanderne til Klavrestellet og Bommen er forsynede med Tværpinde (Pindstolper).

I den ene Ende af Gymnastikpladsen findes 20 løbende Alen Bænke uden Ryg

6. Dansk Diktat. (1 Time).

For til Gavns at kunne værdsætte en ældre Digter, der skildrer sin Samtid, er det nødvendigt at kende noget til denne Samtids Aand og Tankegang, men jo større Digteren er, des mindre er dette en Nødvendighed, idet han samtidig med Digtet selv skaber Evnen til at nyde det. Værker som Holbergs Komedier, der indtager Højsædet blandt komiske Karikaturmalerier, vil altid kunne nydes, da de selv umiddelbart giver et saa levende Billede af Tiden og Tænkemaaden, at det maa indrømmes, hvor træffende Øhlenschlägers Udsagn er: »Holberg har vidst at frem-

stille den danske Hovedstads borgerlige Liv i sin Tid saa tro, at om Byen sank i Jorden og man kun om nogle Aarhundreder udgrov Holbergs Komedier, saa vilde man saa godt kende Digterens Tidsalder deraf, som vi kender den romerske Tid af Pompeji og Herkulanum.«

Men ligesom Udgravningen af disse gamle Byer alligevel ikke i alle Henseender vilde tilfredsstille vor Videbegærlighed, hvis vi ikke havde skriftlige Kilder til Kundskab om det, man ikke finder, og til Forklaring af mange Ting, der som livløse Genstande ellers vilde være gaadefulde, saaledes var ogsaa mangfoldige Udtalelser i Holbergs Komedier, der øjeblikkelig forstodes af Samtiden og hilstes med Jubel af denne, nu døde for os, hvis vi ikke søgte i gamle Bøger og mugne Papirer for at oplyses om den Tids Maade at være paa og derved lærte at leve med den Tids Mennesker og læse med deres Øjne.

Holberg kendte København i et halvt Hundrede Aar, og han iagttog Beboernes Færd med opmærksomt Øje til sin Død. I disse halvtredsindstyve Aar saa han den gammeldags By med de jævne Sæder, han saa Brydningen mellem det gamle og det ny, han saa Byen synke i Grus ved den store Ildebrand og det gamle synke med den, Overforfinelsen og de franske Moder sejre, den muntre Tone fra Frederik den Fjerdes Hof give Plads for den alvorlige under Kristian den Sjette, medens efter dennes Død det glade København igen kom til Live. Det er vist, at skulde man skildre alle de Omvekslinger, der viste sig for Holbergs Øjne, da vilde dette blive et saa stort Værk, at det vilde tage mange Aars Arbejde.

b. Til Eksamens første Del.

1. Skrivning. (2 Timer).

a. Prøve i Skønskrift.

1. Alfabetet med store og smaa Bogstaver.
2. Statsforfatningen er bestemt ved den i 1866 gennemsete Grundlov af 5. Juni 1849. Ifølge denne er Danmark et paa Mandssiden arveligt konstitutionelt Monarki, hvor den udøvende Magt er hos Kongen, den lovgivende Magt hos Kongen og Rigsdagen i Forening og den dømmende Magt hos Domstolene. Kongen skal bekende sig til den lutherske Lære og regere i Overensstemmelse med Landets Grundlov, paa hvilken han skal aflægge Ed.

b. Prøve i Haandskrift.

Omdeles og dikteres af Tilsynet 15 Minutter før Udløbet af den til Prøven i Skrivning fastsatte Tid.

Sproget deler Kaar med alt andet menneskeligt, ja med alt i Naturen. Intet i Verden er uforanderligt, og heller ikke Sproget staar nogensinde stille; snart forandrer det sig hastigere, snart utrolig langsomt, men helt uberørt af Tiden bliver det aldrig. Enhver ny Slægt, som vokser op, taler vel sine Fædres Sprog, men en Smule anderledes. Forskellen er for det meste saa ringe, at kun de allerfineste Ører kan høre den, men sker der for hver ny Slægt blot en ganske lille Ændring i Udtalen, kan Forskellen i Tidernes Løb blive tydelig.

2. Regneopgave Nr. 1. (3 Timer).

En firkantet Zinkkasse, aaben foroven, er 32 Centimeter dyb; dens øverste Rand danner Siderne i et Rektangel, 90 Centimeter langt, 54 Centimeter bredt, og Bunden er ligeledes et Rektangel, 60 Centimeter langt, 36 Centimeter bredt. Den tomme Kasse vejer 8 Kilogram.

I. Hvor stor er Vægten af hver Kvadratcentimeter af de Zinkplader, hvoraf Kassen er dannet?

II. Hvor meget vejer den, fyldt med Vand?

III. Hvis den, fyldt med Vand og Olie (hvilken sidste danner et Lag ovenpaa Vandet), vejer 110,294 Kilogram,

a) Hvor mange Liter er der da af hver Vædske?

b) Hvor tykt er Olielaget?

IV. Hvor lang og hvor bred er den Flade, hvori Olie og Vand berøre hinanden?

1 Kubikcentimeter Vand vejer 1 Gram. Oliens Vægtfylde = 0,8. 1 Kilogram = 1000 Gram. 1 Liter = 1000 Kubikcentimeter.

(Irrationale Størrelser beregnes med 2 Decimaler).

3. Regneopgave Nr. 2. (3 Timer).

A køber først 446 Tdr. 2 Skpr. rensed Korn for 12 Kr. 85,2 Ø. pr. Tønde, og derpaa til en anden Pris et Parti urensed Korn, som efter Rensningen udgør 267 Tdr. 6 Skpr. Alt Kornet staar ham derefter i 12 Kr. 49,5 Ø. pr. Tønde, men denne Pris vilde være bleven 44 $\frac{5}{8}$ Øre lavere, hvis han havde haft det rensede Korn af 2. Parti til samme Pris pr. Tønde, som han gav for det urensede.

I. Hvad havde han givet for 1 Tønde urensed Korn af 2. Parti?

II. Hvor mange pCt. svandt det ved Rensningen?

A sælger nu Kornet til B for 13 Kr. 71 $\frac{3}{7}$ Ø. Tønden, men

paa det Vilkaar, at han desuden skal have en saa stor Del af B's Fortjeneste ved et senere Salg, at denne Del, lagt til hans Fortjeneste ved Salget til B, bliver 3 Gange saa stor som B's Fortjeneste.

B sælger Kornet til en saadan Pris pr. Tønde, at han efter Fradrag af Omkostninger, som udgøre 360 Kr. 57 Ø., og af A's Andel i Fortjenesten, selv tjener $4\frac{1}{6}$ pCt. af den sidste Salgspris.

III. Hvad solgte B en Tønde Korn for?

IV. Hvor meget tjente A ved sidste Salg?

4. Geometri. (3 Timer).

1. Af et om en Cirkel omskriveligt Trapez $ABCD$ kender man Længderne af de parallelle Sider $AB = 18'$ og $CD = 8'$; samt Arealet $156 \square'$. Idet de ikke parallelle Sider AD og BC vides at være lige store, skal man finde Længden af disse samt Radius i den indskrevne Cirkel og Længden af Diagonalerne i Trapezet.

2. I en Cirkel ere OA og OB to paa hinanden vinkelrette Radier. Paa Forlængelsen af OB udover B er givet et Punkt C . Konstruer den Cirkel, der gaar gennem C og i Punktet A berører den givne Cirkel. Idet $OA = r$, $OC = a$ beregnes dernæst Radius i den konstruerede Cirkel.

5. Algebra. (3 Timer).

1. En Sum paa 1000 Kr. indsattes i en Sparekasse den 1. Januar 1903 og en lige saa stor Sum hver paafølgende 1. Januar. Hvilket Udtryk faar man for den hele i Sparekassen indskudte Kapital med Renter paa et Tidspunkt, der er $1, 2 \dots n$ Aar efter 1. Januar 1903, naar den paa samme Tidspunkt indskudte Sum paa 1000 Kr. medregnes og Rentefoden er 5 pCt. p. a.

Naar Kapitalen viser sig at være vokset til 14207 Kr. 20 Ø., hvor stor maa saa n være?

2. Udtrykket

$$\frac{a^2}{a-1}$$

bliver uforandret, naar man for a sætter et andet Tal; find dette.

6. Tegning. (4 Timer).

Efter en Model af Træ: En tohjulet Vogn.

Den mundtlige Eksamen afholdtes paa Seminariet fra 22. Juni til 25. Juli:

Mandag d. 22.	Juni:	Sang og Musik.
Tirsdag d. 23.	—	—
Fredag d. 3	Juli:	Naturlære.
Mandag d. 6.	—	Gymnastik.
Tirsdag d. 7.	—	—
Torsdag d. 16	-	Dansk I og II.
Fredag d. 17.	—	Dansk I og II. Pædagogik. Historie.
Lørdag d. 18.	—	Dansk I og II. Pædagogik. Historie Matematik.
Mandag d. 20.	—	Praktisk Skolegerning.
Tirsdag d. 21.	—	Praktisk Skolegerning. Regning.
Onsdag d. 22.	—	Religion I og II.
Torsdag d. 23.	—	Religion II. Naturhistorie
Fredag d. 24.	—	Religion I og II.
Lørdag d. 25.	—	Geografi.

Seminarielærerne eksaminerer og er med til at give Karakterer. Karakteren for praktisk Færdighed bestemmes ligelig efter en af Seminariet given Aarskarakter og Prøvens Udfald. Opgaverne gives af Censorerne efter Samraad med Lærerne. De af Ministeriet beskikkede Censorer er følgende:

- I Religion: Professor *S. Sørensen*, R., Censorernes Formand, og Lic. theol. *J. P. Bang*.
- Praktisk Færdighed: Skoledirektør *J. Larsen*, R., og Folketingsmand *Guldbrandsen*.
- Dansk: Frk. cand. mag. *Falbe-Hansen* og cand. mag. *E. Rørdam*.
- Pædagogik: Professor *Kroman*, R.
- Historie: Højskoleforstander *Rosendal*, R.
- Geografi: Professor *Dahlberg*.
- Naturhistorie: Dr. phil. *W. Sørensen*.
- Fysik: Docent, Dr. phil. *A. Lehmann*.
- Matematik: Dr. phil. *C. Juel*.
- Regning: Skoleinspektør *Bertelsen*, R., Aarhus.
- Skrivning: Professor *Dahlberg*.

- I Tegning: Tegneinspektør, Genremaler *Andersen R.*
 - Sang og Musik: Sanginspektør, Professor *Nebeløng.*
 - Gymnastik: Gymnastikinspektør, Oberst *Ramsing,*
 K. p. p.
-

VII. Om Optagelse paa Seminarier.

Optagelse kan kun ske ved Undervisningsaarets Begyndelse; under særlige Omstændigheder kan dog Ministeriet tillade Undtagelser herfra.

I II Klasse maa kun optages Elever, som har gennemgaaet et Seminariums I Klasse og bestaaet Oprykningsprøven, og i III Klasse kun Elever, som har gennemgaaet et Seminariums I og II Klasse og bestaaet første Del af den afsluttende Lærerprøve og Oprykningsprøven til III Klasse.

Under særlige Omstændigheder kan dog de, som fylder henholdsvis 19 eller 20 Aar inden Kalenderaarets Udgang og i øvrigt opfylder nedenanførte Betingelser for Optagelse, med Ministeriets Tilladelse efter bestaaet Oprykningsprøve optages i Seminarierets II eller III Klasse uden at have gennemgaaet I eller II Klasse.

Betingelserne for Optagelse i I Klasse er ved alle Seminarier ifølge Lov af 30. Marts 1894 og Ministeriets Bekendtgørelse af 8. Juni 1894 følgende:

a. Attester.

1. *Daabsattest* som Bevis for, at Eleven fylder 18 Aar inden Kalenderaarets Udgang.
2. *Koppeattest.*
3. *Konfirmationsattest* eller Skudsmaalsbog.

4. *Lægeattest* for, at han ikke lider af nogen legemlig Mangel — særlig ikke nogen fremskreden Sygdom —, som gør ham uskikket til at være Skolelærer.
5. *Attest* for, at han mindst i 1 Aar enten selv har forestaaet en *Skole* eller under en dygtig Lærers Vejledning har deltaget stadigt og flittigt i Undervisningen i en Skole og vist Lyst og Anlæg til Skolegerningen.
Anm. **Blanketter** til denne Attest udleveres af Seminariet.
6. *Forholdsattest*, indeholdende tilfredsstillende Vidnesbyrd om Forhold og Vandel, deriblandt Vidnesbyrd fra rette vedkommende om, hvad han har været sysselsat ved siden sin Udtrædelse af Børneskolen.
7. Om det af Seminarieforstanderen forlanges, *Kautionsbevis* for, at Undervisningspengene vil blive betalte i rette Tid.

b. **Kundskaber.** Eleverne maa godtgøre:

1. at have Færdighed i Benyttelsen af de fire Regningsarter med hele Tal og Brøk (herunder Decimalbrøk) til Løsning af lettere Opgaver,
2. at have Kendskab til de fire Regningsarter med Bogstaver,
3. at kende Grundtræk af Naturhistorien,
4. at have Kendskab til Geografien, særlig Fædrelandets,
5. at have Kendskab til Nordens Historie efter en mindre Lærebog og til Grundtræk af Verdenshistorien,
6. at kunne læse flydende og tydelig Dansk og gøre Rede for Indholdet af det læste, at kende Grundtrækkene af den danske Sproglære, med tydelig Haand og uden væsentlige Sprogfejl at kunne

skrive en dansk Stil (Diktat, Genfortælling eller fri Fremstilling),

7. at have Kendskab til Bibelhistorien efter en større Lærebog og Kendskab til de kristelige Hovedlærdomme.

Det anses for ønskeligt, at Eleverne har noget Anlæg for Sang og Musik og er i Stand til f. Eks. at synge lettere, kendte Melodier nogenlunde rent og at spille ganske lette Sager paa Violin

Disse Fordringer betegner i Almindelighed det af Ministeriet opstillede Minimum. Men hvor der ikke er særlig Begavelse eller Modenhed, hvilket altid er det bedste at møde med, er det ønskeligt, at man gaar noget ud over det absolut nødvendige; i hvilken Retning dette sker, gør ikke saa meget; det kan bero paa Anlæg og Lejlighed.

Dog ønskes følgende bemærket: Eleven bør have læst lidt af vor klassiske Litteratur og kunne gøre Rede for det læste: f. Eks. 1 af Holbergs Komedier, 2 af Blichers Noveller og saaledes i et lignende Omfang nogle af vore mest kendte Digtere (H. C. Andersen, Oehlenschläger o. s. v.).

Der vil ved Prøven blive lagt Mærke til en god Oplæsning og en god dansk Stil.

Fordringerne i Regning vil omtrent stemme overens med de ved Præliminæreksamen stillede Krav. Sidste Sommer blev følgende Opgaver givne:

1. En Købmand i Nyborg køber i København $90\frac{5}{8}$ Al. Tøj til 4,48 Kr. pr. Al. Fragt til Nyborg og andre Omkostninger maa han betale med 23,20 Kr. Naar nu 4 pCt. af Tøjet maa sælges for 4,32 Kr.

pr. Al., $6\frac{2}{3}$ pCt. af det for 4,80 Kr. pr. Al., medens der for Resten faas en saadan Pris, at der tjenes 10 pCt. ved hele Handelen, hvad faas saa for 1 Al. af Resten?

2. Med hvilket Tal skal $28\frac{583}{1015}$ divideres for at Kvotienten skal blive saa stor som Produktet af $1\frac{539}{1853}$ og $9\frac{133}{1160}$? = $2\frac{3}{7}$ (d. 14 Juli 1903)

Ligesom der fordres Kendskab til de første Afsnit af Aritmetikken (Fr. Johansens Aritmetik kan nævnes som en særdeles passende Bog), er det ogsaa ønskeligt, at der er gennemgaaet lidt Geometri. Til Gengæld vil man i Naturhistorie sille Fordringerne saa lempeligt som muligt. Foruden lidt Zoologi efter en hvilken som helst Bog kan læses Vaupells Planterigets Naturhistorie ved Grønlund (1. Afsnit) og øves Plantebestemmelse f. Eks. efter Rostrups Flora.

Med Hensyn til de historiske Fag gælder for det første den Regel: jo mere, desto bedre; dernæst den Regel, at det er utilstrækkeligt at have læst en Del af det fastsatte Pensum, om end det er efter en større Bog; man maa da hellere bruge en mindre Bog og saa komme gennem det hele. For øvrigt kan følgende Bøger anbefales til Brug ved Forberedelsen:

Geografi: Holst eller Dahlberg Nr. 2. Danmarkshistorie: Clausen: Udtog af Danmarks Historie med et Omrids af Sverrigs og Norges. Holms Danmarkshistorie. Verdenshistorie: Joh. Ottosen: Børnernes Verdenshistorie.

Til Brug ved Forberedelsen i Sang og Musik anbefales Schlägelberger: Lærebog i Nodesang og Violinspil.

Naar et ungt Menneske tænker paa at blive Lærer, maa han begynde sin Forberedelse i en Skole, 1 Aar før han agter at søge Optagelse paa Seminariet. Fra Bestemmelsen om 1 Aars Øvelse i praktisk Skolegerning gives nemlig ikke længere Dispensation.

Det er tilstrækkeligt, naar man begynder lige efter

Sommerferien og fortsætter til næste Sommerferies Begyndelse.

Optagelsesprøven holdes den 26.—27. Juni 1903.
Lærereksamen og Oprykningsprøve slutter den 25. Juli.

Det ny Undervisningsaar begynder den 1. September 1903.
